

ÁLLAMI TÁMOGATÁS – FINNORSZÁG**C 37/2004 (ex NN 51/2004) számú állami támogatás****A Componenta Corporation részére nyújtott beruházási támogatás****Felhívás az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti észrevételek megtételére**

(2005/C 49/08)

(EGT vonatkozású szöveg)

A Bizottság 2004. november 16-án kelt levelében, amelynek hiteles nyelvi változata ennek az összefoglalónak a végén található, értesítette Finnországot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezésével kapcsolatos döntéséről a fent említett támogatásra/intézkedésre vonatkozóan.

Az érdekelt felek észrevételeiket az ezen összefoglaló és az azt követő levél közzétételét követő egy hónapon belül a következő címre küldhetik meg:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
SPA 3, 6/5
B-1049 Brussels
Fax: (32-2) 296 12 42

Ezeket az észrevételeket közlik Finnországgal. Az észrevételeket előterjesztő érdekelt felek indoklás mellett írásban kérhetik, hogy személyazonosságukat bizalmasan kezeljék.

AZ ÖSSZEFOGLALÓ SZÖVEGE

A Componenta nemzetközileg aktív fémipari vállalat, amelynek székhelye a finnországi Karkkilában található. Egy benyújtott panaszt követően a Bizottság által készített felmérés azt mutatja, hogy Karkkila város feltehetően támogatást nyújtott a Componenta Corporation részére azáltal, hogy megvásárolta a várossal közös tulajdonban álló ingatlanvállalatban (Karkkilan Keskustakiinteistö Oy) lévő 50 %-os részesedését.

A Bizottságnak kétségei vannak afelől, hogy az ingatlanvállalatban lévő részesedések 2,4 millió eurót kitevő vételárát piaci alapon határozták meg, mivel úgy tűnik, hogy a vállalatnak a tranzakció idején pénzügyi nehézségei voltak, és így ez az összeg állami támogatásnak minősülhet.

A Bizottságnak továbbá kétségei vannak afelől, hogy e feltételezett támogatás regionális beruházási támogatásként, illetve az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti egyéb eltérés alapján engedélyezhető volt-e. Tekintettel a támogatásnak az EK-Szerződéssel való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kételyeire, a Bizottság úgy döntött, hogy kezdeményezi az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást.

A LEVÉL SZÖVEGE

„(1) Komissio ilmoittaa Suomelle, että tutkittuaan Suomen viranomaisten toimittamat asiakohdassa mainittua tukea koskevat tiedot komissio on päättänyt aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä.

MENETTELY

(2) Komissio on pyytänyt Metalls Verkstadsclubb vid Componenta Alvesta AB:n (ruotsalaisen Componenta Alvestan metalliteollisuuden työntekijöiden ammattiyhdistyksen) tekemään kantelun seurauksena Suomelta tietoja 6. huhtikuuta 2004 ja 18. toukokuuta 2004 päivätyillä kirjeillä. Suomi toimitti pyydetyt tiedot 22. kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä.

YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA**Tuki ja tuensaajat**

(3) Epäilty tuki liittyy kauppaan, jolla Karkkilan kaupunki osti 50 prosenttia kiinteistöyhtiön (Karkkilan Keskustakiinteistö Oy, jäljempänä „KK”) osakkeista. Yhtiön omistivat yhdessä (50/50) Karkkilan kaupunki ja Componenta. Joulukuussa 2003 sovittiin siitä, että kaupunki ostaa osakkeet Componentalta yhteensä 2,4 miljoonalla eurolla (josta käteismaksuosuus oli 0,7 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupungille siirtyi Componentan KK:lle myöntämä 1,7 miljoonan euron laina).

(4) Componenta on kansainvälisesti toimiva metalliteollisuuden yritys, jonka päätoimipaikka on Karkkilassa. Sen tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Alankomaissa ja Ruotsissa. Yrityksen 260 miljoonan euron liikevaihdosta valtaosa tulee Pohjoismaista ja muualta Euroopasta. Konsernin henkilöstömäärä on noin 2 200.

ARVIOINTI

Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki

- (5) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan valtion myöntämä tuki valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan toteutuu, jos tuensaajayritys harjoittaa taloudellista toimintaa, johon sisältyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa.
- (6) Komissio toteaa, että Componentan toimintaan sisältyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Näin ollen yritykselle myönnetty tuki kuuluisi EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.
- Karkkilan kaupungin maksama kauppahinta, jolla se hankki 50 prosenttia KK:n osakkeista.*
- (7) Komissio pyysi Suomea perustelemaan Karkkilan kaupungin osakkeista maksamaa hintaa. Tältä osin Suomi esittää, että KK:n omistaman kiinteistön arvo oli 5 067 988 euroa. Puolet tästä summasta olisi 2 533 994 euroa. Sen vuoksi 2 383 276 euron kauppahinta oli pienempi kuin Componentan omistusosuutta vastaava kiinteistön arvo.
- (8) Komissio epäilee Suomen esittämän laskentamenetelmän tarkkuutta ja yhdenmukaisuutta markkinataloussijoittajaa koskevan periaatteen kanssa. Osakkeiden markkina-arvo perustuu yleensä koko yrityksen arvoon, eikä ainoastaan sen liikeomaisuuden arvoon. Tässä yhteydessä komissio toteaa, että KK:n vuosikertomuksen mukaan sen oma pääoma oli negatiivinen (– 232 000 euroa) vuoden 2003 lopussa. Sen vuoksi on erittäin todennäköistä, että yrityksen 50 prosentin omistusosuuden todellinen arvo oli pienempi kuin Karkkilan kaupungin maksama 2,383 miljoonaa euroa.
- (9) Komissio toteaa lisäksi, että kaupungille siirtyi kaupan osana Componentan KK:lle vuonna 1996 myöntämä laina (1 670 184 euroa). Lainan tarkoituksena oli välttää KK:n asettaminen selvitystilaan. KK:n heikko taloudellinen tilanne huomioon ottaen on epävarmaa, olisiko Componenta saanut rahansa takaisin, ellei lainasaaminen olisi siirtynyt kaupan yhteydessä kaupungille.
- (10) Osakkeiden markkina-arvoa korkeampi kauppahinta merkitsisi tukea Componentalle, koska paikallisviranomaisten myöntämät varat katsotaan valtion varoiksi. Tuen määrä on erotus, joka saadaan vähentämällä osakkeiden kauppahinnasta (2,383 miljoonaa euroa) hinta, jonka yksityinen markkinataloussijoittaja olisi osakkeista valmis maksamaan. Karkkilan Keskustakiinteistöt Oy:n talousvaikeudet huomioon ottaen komissio ei sulje pois mahdollisuutta, että osakkeilla ei ole arvoa ja että tuen määrä oli siten 2,383 miljoonaa euroa.
- (11) Tuen määrä voi kuitenkin myös ylittää 2,383 miljoonaa euroa, jos KK:hin liittyy piileviä kustannuksia. Omistajien on vastattava niistä, jos yritys asetetaan selvitystilaan. Kaupunki on nyt hakenut KK:n selvitystilaan. Siitä aiheutuvat kustannukset eivät kuitenkaan ole selvillä.

Erityisedellytykset

- (12) Komissio toteaa lisäksi, että kaupungin (ostaja) ja Componentan (myyjä) välisessä kauppasopimuksessa mainitaan seuraavaa:
- (a) »Myyjä sitoutuu toteuttamaan Karkkilan kaupungissa tarkemmin liitteessä nro 1 määritellyn laajennusinvestoinnin, joka nostaa Componenta Karkkila Oy:n tuotantoa. Investoinnin arvioidaan tuovan vuonna 2004 50–70 välitöntä ja kokopäiväistä uutta työpaikkaa Karkkilaan. (v. 2003 työpaikkojen lukumäärä n. 130).
- (b) Mikäli kauppakirjassa määritelty myyjän laajennusinvestointi ei käynnisty vuoden 2004 aikana edellisessä kohdassa tarkoitettulla tavalla, voi ostaja niin halutessaan purkaa kaupan.«
- (13) Tämä lauseke viittaa vahvasti siihen, että KK:n 50 prosentin omistusosuudesta maksettu hinta ei ollut markkinahinta, vaan sitä voidaan pikemminkin pitää korvauksena Componentan Karkkilan kaupungissa toteuttamasta uudesta investoinnista.
- (14) Komissio toteaa lisäksi, että Componentalta saatujen tietojen mukaan (mm. 2. lokakuuta 2003 päivätty esittely, joka on saatavilla yrityksen Internet-sivustolla) osa tästä tuotannosta näyttää olevan siirretty Ruotsin Alvestassa toimineelta Componentan tuotantolaitokselta, jonka toiminta lopetettiin toukokuussa 2004. Tärkeimmät koneet siirrettiin sulkemisen jälkeen Karkkilaan. Esittelyn mukaan Ruotsissa toteutetusta tuotannon lopettamisesta ja Suomeen tehdystä investoinnista aiheutuvat kustannukset ovat yhteensä 13 miljoonaa euroa.
- (15) Yhteenvetona voidaan todeta komission epäilevän menettelyn tässä vaiheessa, että kauppaan, jolla Karkkilan kaupunki osti Componentan osakkeet KK:ssä, sisältyi EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea Componentalle.

Epäillyn tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (16) Koska epäillyn tuen tarkoituksena näyttää olevan Karkkilan sijoittuvan uuden investoinnin rahoittaminen, on arvioitu sitä, olisiko Componenta ollut oikeutettu saamaan tähän investointiin alueellista investointitukea. Komissio päättelee, ettei tämä näytä mahdolliselta. Tähän on kaksi syytä:
- (17) Ensinnäkin Karkkilan kaupunki sijaitsee Suomen aluetukikartassa vuosiksi 2000–2006 vahvistettujen tukialueiden ulkopuolella. Toiseksi Componenta ei ole pk-yritys niiden arviointiperusteiden mukaisesti, jotka on määritetty EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001⁽¹⁾ liitteessä I. Componentan liikevaihto vuonna 2003 oli 178 miljoonaa euroa, kun pk-yrityksen määritelmän mukainen liikevaihto saa olla enintään 40 miljoonaa euroa. Yrityksen henkilöstömäärä oli vuonna 2003 keskimäärin 1 595 työntekijää, kun pk-yritysten arviointiperusteiden mukainen enimmäismäärä on 250 työntekijää.

⁽¹⁾ EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33.

- (18) Tähän mennessä toimitettujen tietojen perusteella komissio epäilee lisäksi, voidaanko tuki hyväksyä muiden perustamissopimuksessa määrättyjen poikkeusten perusteella.

Päätelmä

- (19) Ottaen huomioon edellä esitetyt seikat ja toimien EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti komissio kehottaa Suomea toimittamaan komissiolle kaikki edellä esitettyjen epäilyjen arvioimisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot kuukauden kuluessa tämän kirjeen vastaanottamisesta. Erityisesti Suomea kehoitetaan selvittämään Karkkilan Keskustakiinteistöt Oy:n markkina-arvo Karkkilan kaupungin ja Componentan välisen kauppasopimuksen allekirjoitushetkellä sekä perustelemaan kauppasopimuksessa olevaa lauseketta, jolla osakekauppa liitetään Karkkilassa uuteen tuotantoon tehtäviin investointeihin. Lisäksi on selvennettävä Karkkilan Keskustakiinteistöt Oy:n selvitystilaan asettamisesta Karkkilan kaupungille aiheutuneet kustannukset. Komissio kehottaa Suomen viranomaisia toimittamaan välittömästi jäljennöksen tästä kirjeestä mahdolliselle tuensaajalle.
- (20) Komissio muistuttaa Suomea EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan lykkäävästä vaikutuksesta ja viittaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklaan, jossa säädetään, että kaikki sääntöjenvastainen tuki voidaan periä tuensaajalta takaisin.
- (21) Komissio ilmoittaa Suomelle tiedottavansa asiasta asianomaisille julkistamalla tämän kirjeen ja julkaisemalla tiivistelmän siitä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Komissio ilmoittaa asiasta myös ETA-sopimuksen allekirjoittaneiden EFTA-maiden asianomaisille julkaisemalla tiedonannon *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-täydennysosassa sekä EFTA:n valvontaviranomaiselle lähettämällä jäljennöksen tästä kirjeestä. Kaikkia mainittuja asianomaisia kehoitetaan esittämään huomautuksensa kuukauden kuluessa julkaisupäivästä.”

- „(1) Kommissionen önskar genom denna skrivelse informera Finland om att den, efter att ha granskat de upplysningar som tillhandahållits av Era myndigheter angående stödet i fråga, har beslutat att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget.

FÖRFARANDE

- (2) Till följd av ett klagomål från Metalls Verkstadsklubb vid Componenta Alvesta AB begärde kommissionen i skrivelser av den 6 april 2004 och den 18 maj 2004 upplysningar från Finland. Finland inkom med upplysningar i en skrivelse av den 22 juni 2004.

DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

Stöd och stödmottagare

- (3) Misstanken om stöd avser Högfors stads förvärv av 50 % av aktieinnehavet i fastighetsbolaget Karkkilan Keskusta-

kiinteistöt Oy (nedan kallat KK) som Högfors stad och Componenta ägde gemensamt (50/50). Parterna enades i december 2003 om att Högfors stad skulle köpa Componentas andelar för totalt 2,4 miljoner euro (0,7 miljoner kontant och övertagande av ett lån på 1,7 miljoner euro som Componenta beviljat KK).

- (4) Componenta är ett internationellt verksamt företag i metallsektorn med säte i Högfors i Finland. Företaget har produktionsenheter i Finland, Nederländerna och Sverige. Huvuddelen av företagens nettoförsäljning på 260 miljoner euro görs i Norden och i Europa. Koncernen sysselsätter cirka 2 200 personer.

BEDÖMNING

Bedömning av förekomsten av stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget

- (5) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt Europeiska domstolens rättspraxis uppfylls villkoret om handelspåverkan om det stödmottagande företaget ägnar sig åt ekonomisk verksamhet som omfattar handel mellan medlemsstater.
- (6) Kommissionen konstaterar att Componentas verksamhet inbegriper handel mellan medlemsstaterna. Därför omfattas stöd till Componenta av artikel 87.1 i EG-fördraget.

Förvärvspris som Högfors stad erlagt för 50 % av andelarna i KK

- (7) Kommissionen har uppmanat Finland att motivera förvärvspriset. Finland anger att KK:s fastigheter var värda 5 067 988 euro. Hälften av det beloppet är 2 533 994 euro, varför förvärvspriset på 2 383 276 euro var lägre än värdet av Componentas andel av fastigheterna.
- (8) Kommissionen ifrågasätter om den värderingsmetod som Finland använder är korrekt och förenlig med principen om en privat investerare. Aktiers marknadsvärde beräknas vanligtvis utifrån hela företagets värde och inte bara utifrån tillgångarnas värde. Kommissionen noterar i sammanhanget att enligt KK:s årsrapport var företagets eget kapital negativt (-232 000 euro) i slutet av 2003. Det är därför mycket troligt att andelen på 50 % av företaget i realiteten var värd mindre än de 2,383 miljoner euro som Högfors stad betalade.

- (9) Kommissionen konstaterar vidare att Högfors stad inom ramen för transaktionen tog över ett lån på 1 670 184 euro som Componenta beviljat KK 1996 för att undvika likvidering av KK. Med tanke på KK:s dåliga ekonomi är det föga troligt att Componenta skulle ha kunnat få tillbaka sina pengar om lånet inte hade tagits över av Högfors stad.

(10) Om förvärvspriset är högre än aktiernas marknadsvärde innebär detta att stöd beviljats Componenta, då medel från lokala myndigheter är att betrakta som statliga medel. Stödet utgörs av skillnaden mellan det pris som en privat investerare kan tänka sig att betala och förvärvspriset på 2,383 miljoner euro. Med tanke på de ekonomiska svårigheter som KK hade kan kommissionen inte utesluta att aktierna inte hade något värde och att stödet därför uppgick till 2,383 miljoner euro.

(11) Stödet kan också eventuellt vara större än 2,383 miljoner euro om det finns dolda kostnader som den nya ägaren får bära om företaget likvideras. Företaget likvideras nu av Högfors stad, men kostnaden för likvideringen är inte känd.

Särskilda villkor

(12) Kommissionen konstaterar vidare att följande anges i avtalet mellan Högfors stad (köpare) och Componenta (säljare):

(a) »Säljaren förbinder sig att investera i utvidgningen av Componenta Karkkila Oy:s produktionsanläggningar på Högfors stads territorium i enlighet med specifikationerna i bilaga 1 till detta avtal. Investeringen förväntas skapa 50–70 arbetstillfällen på heltid i Högfors under 2004 (Componenta hade i genomsnitt 130 anställda i Högfors under 2003).

(b) Om arbetet med att utvidga säljarens anläggningar inte inleds under 2004 i enlighet med ovanstående punkt har köparen rätt att ogiltigförklara transaktionen efter eget gottfinnande».

(13) Detta ger ännu en tydlig indikation på att det pris som erlades för 50 % av aktierna i KK inte var marknadsbaserat utan kan betraktas som en kompensation för Componentas nya investeringar på Högfors stads territorium.

(14) På grundval av uppgifter från Componenta (dvs. en presentation från den 2 oktober 2003 som finns på företagets hemsida) noterar kommissionen också att en del av produktionen förefaller ha flyttats från Componentas produktionsanläggning i Alvesta i Sverige. Anläggningen i Alvesta stängdes i maj 2004 och de viktigaste maskinerna flyttades till Högfors. Enligt samma källa uppgår den totala kostnaden för nedläggning av produktionen i Sverige och investeringarna i Finland till 13 miljoner euro.

(15) Kommissionen misstänker i det nuvarande skedet att Högfors stads förvärv av Componentas andelar i KK utgör stöd av det slag som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

Förenlighet

(16) Eftersom syftet med det eventuella stödet förefaller ha varit avsett att finansiera en ny investering i Högfors har det undersökts huruvida Componenta hade kunnat få regionalt investeringsstöd. Kommissionen drar slutsatsen

att så inte förefaller vara fallet och detta av följande två orsaker:

(17) För det första är Högfors en stad belägen i ett område som inte är stödberättigat enligt regionalstödskartan för Finland 2000–2006. För det andra uppfyller Componenta inte kriterierna för små och medelstora företag enligt bilaga I till kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (?). Componentas omsättning 2003 uppgick till 178 miljoner euro och i definitionen för små och medelstora företag anges att omsättningen högst får vara 40 miljoner euro. Vidare var antalet anställda i Componenta i genomsnitt 1 595 personer under 2003, vilket skall ses mot kriterierna för små och medelstora företag, i vilka det anges att antalet anställda inte får överskrida 250 personer.

(18) Utifrån de uppgifter som finns tillgängliga betvivlar kommissionen att det skulle vara möjligt att godkänna stödet på grundval av något av de andra undantag som föreskrivs i fördraget.

Slutsats

(19) Med hänsyn till ovanstående skäl ger kommissionen inom ramen för förfarandet i artikel 88.2 i EG-fördraget Finland tillfälle att inom en månad från mottagandet av denna skrivelse yttra sig och tillhandahålla alla upplysningar som är nödvändiga för bedömningen av stödet. Finland uppmanas att klargöra vilket marknadsvärde Karkkilan Keskustakiinteistöt Oy hade när försäljningsavtalet ingicks mellan Högfors stad och Componenta, vilka orsakerna var till att det infördes en klausul i avtalet om att andelarna såljs under förutsättning att det görs investeringar i ny produktion i Högfors stad och vilka kostnader Högfors stad haft för likvideringen av Karkkilan Keskustakiinteistöt Oy. Kommissionen uppmanar Era myndigheter att omedelbart översända en kopia av denna skrivelse till den potentiella stödmottagaren.

(20) Kommissionen påminner Finland om att artikel 88.3 i EG-fördraget har uppskjutande verkan och hänvisar till artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999, som föreskriver att allt olagligt stöd kan återkrävas från mottagaren.

(21) Genom denna skrivelse meddelar kommissionen Finland att den kommer att underrätta berörda parter genom att offentliggöra skrivelsen och en sammanfattning av den i *Europeiska unionens officiella tidning*. Kommissionen kommer även att underrätta berörda parter i de Eftaländer som är avtalsslutande parter i EES-avtalet genom att offentliggöra ett tillkännagivande i EES-supplementet till EUT, samt Eftas övervakningsmyndighet genom att skicka en kopia av denna skrivelse. Samtliga ovan nämnda berörda parter kommer att uppmanas att inkomma med synpunkter inom en månad från dagen för respektive offentliggörande.”

(?) EGT L 10, 13.1.2001, s. 33.